

PROGRAM PROFILAKTYKI
GIMNAZJUM PUBLICZNEGO IM. OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II
W BOGUTACH - PIANKACH

***„Dobra profilaktyka jest dobrym wychowaniem,
a dobre wychowanie jest dobrą profilaktyką.”***

I.

Wstęp

- 1. Profilaktyka jest ciągłym procesem chronienia człowieka w procesie rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych jako zachowania ryzykowne.*
- 2. Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Poza tym nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii.*
- 3. Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości, bezpieczeństwem i zdrowym stylem życia.*

II. Wykaz aktów prawnych zobowiązujących szkołę do prowadzenia działań profilaktycznych:

- 1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)*
- 2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)*
- 3. Rozporządzenie MEN i S z dnia 26.02.2002r. (Dz. U. Nr 51, poz.458, ze. zm.)*
- 4. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17)*
- 5. Rozporządzenie MEN z dnia 24. lipca 2015r.,w sprawie warunków kształtowania, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. (Dz. U. z 2015r. poz. 1113)*
- 6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. z 2011.r.Nr78, poz. 428)*
- 7. Program ochrony zdrowia.*
- 8. Narodowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.*
- 9. Krajowy program przeciwdziałania narkomanii.*
- 10. Wytyczne MKO z dnia 26. sierpnia 2015r. O dopalaczach - „ Dopalacze kradną życie”*

Działania profilaktyczne w szkole prowadzą:

- 1) *Dyrektor szkoły*
- 2) *Wychowawcy klas*
- 3) *Pedagog szkolny*
- 4) *Nauczyciele*
- 5) *Opiekun SU*

Szkolny Program Profilaktyki jest ściśle zintegrowany ze szkolnymi dokumentami, takimi jak:

1. *STATUT szkoły*
2. *Program Wychowawczy Szkoły*
3. *Koncepcja pracy szkoły*
4. *Plany działań wychowawczych i dydaktycznych*
5. *Plan pracy SU*
6. *Plan pracy wychowawcy świetlicy*
7. *Plan pracy Rady Rodziców*

III. Cele i zadania programu

- 1. Tworzenie bezpiecznej ciepłej atmosfery w szkole.*
- 2. Prowadzenie działań ukazujących negatywne skutki złych zachowań, niebezpieczeństwa grożące osobom uzależnionym.*
- 3. Wyposażenie uczniów w wiedzę oraz umiejętności niezbędne podczas podejmowania właściwych decyzji (umiejętność asertywnego odmawiania).*
- 4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w szkole.*
- 5. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.*
- 6. Wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i czyny. Wyrabianie nawyków obowiązkowości i pilności. Wykształcenie nawyku zdrowego stylu życia, w tym: zdrowego odżywiania, dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętność tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.*
- 7. Uczenie planowania dnia oraz zachowania właściwych proporcji między czynnym i biernym wypoczynkiem.*
- 8. Wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań.*
- 9. Wskazywanie właściwych rozrywek i sposobów spędzania wolnego czasu.*
- 10. Uczenie świadomego i umiejętnego korzystania ze współczesnych środków audiowizualnych, zasobów Internetu.*
- 11. Budzenia więzi ze szkołą, integrowanie społeczności szkolnej.*
- 12. Zacieśnienie współpracy z rodzicami w zakresie oddziaływań wychowawczych, dydaktycznych i profilaktycznych.*
- 13. Kształtowanie postawy zrozumienia i wyrozumiałości dla innych, respektowania odmienności oraz kształtowania u dzieci postaw tolerancji.*

Program profilaktyki w szkole jest kierowany do uczniów, nauczycieli , rodziców i pracowników szkoły. Poszczególne elementy programu mogą ulec modyfikacji.

IV. Działy programu

- 1. Profilaktyka uzależnień.*
- 2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych.*
- 3. Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole.*
- 4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów w różnych sytuacjach.*
- 5. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania.*
- 6. Współpraca z rodzicami i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się profilaktyką . Wspieranie dzieci i rodziców w trudnej sytuacji materialnej.*

<i>L.p.</i>	<i>Cele i zadania</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>termin</i>	<i>odpowiedzialni</i>
<i>I Profilaktyka uzależnień</i>				
1.	<i>Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych (ze szczególnym naciskiem na dopalacze). Postawa asertywności w przypadku presji otoczenia. Uświadomienie uczniom przyczyn uzależnień w młodym wieku od nikotyny, alkoholu, środków odurzających i ich skutków dla zdrowia.</i>	<i>- Realizacja wybranych tematów na zajęciach wychowawczych, poprzez: wykonanie prac plastycznych, pogadanki, prowadzenie zajęć edukacyjnych w klasach.</i>	<i>W trakcie trwania roku szkolnego wg miesięcznych kart pracy</i>	<i>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,</i>
2.	<i>Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania. Postawa asertywności.</i>	<i>- Pogadanki i rozmowy na temat umiejętności odmawiania i podejmowania właściwych decyzji w sytuacjach trudnych. Wykorzystanie prezentacji multimedialnych.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>wychowawcy, wszyscy nauczyciele</i>
3.	<i>Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera.</i>	<i>Pogadanki i rozmowy na temat korzystnego i niekorzystnego wpływu informacji pochodzących z różnych źródeł informacji, ze szczególnym naciskiem na Internet.</i>	<i>W trakcie trwania roku szkolnego wg miesięcznych kart pracy</i>	<i>wychowawcy, nauczyciele,</i>
<i>DOPALACZE – program profilaktyczny „ Dopalacze kradną życie”</i>				
4.	<i>Nawiązanie współpracy z pracownikami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Policją i innymi organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniu narkomanii</i>	<i>Spotkania z pracownikami PIS, policjantami z rewiru oraz pogadanki i prezentacje na temat zabójczego wpływu dopalaczy na organizm człowieka.</i>	<i>W trakcie trwania roku szkolnego wg miesięcznych kart pracy</i>	<i>Dyrektor Zespołu, wychowawcy, nauczyciele</i>
5.	<i>Organizacja i udział w szkoleniach, warsztatach dla uczniów i nauczycieli nt. konsekwencji zażywania środków</i>	<i>Spotkania z uczniami i rodzicami, umieszczanie plakatów i broszur na temat dopalaczy oraz informowanie o możliwych sposobach uzyskania</i>	<i>W miarę możliwości i potrzeb</i>	<i>Dyrektor szkoły</i>

	<i>psychotropowych, sposobów rozpoznawania problemu.</i>	<i>pomocy w tej kwestii na terenie szkoły i poz nią.</i>		
7.	<i>Ustalenie wewnętrznych systemów monitorowania problemu zagrożenia.</i>	<i>Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów i nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły w celu oszacowania skali zjawiska na terenie placówki i okolicy, przedstawienie sposobów uzyskania pomocy i diagnoza problemu z możliwymi ścieżkami rozwiązania problemu.</i>	<i>W miarę potrzeb i możliwości</i>	
II Kształtowanie umiejętności interpersonalnych				
1.	<i>Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami.</i>	<i>-Pogadanki, dyskusje na godzinach do dyspozycji wychowawcy.</i>	<i>W miarę potrzeb</i>	<i>Wychowawcy pedagog szkolny</i>
2.	<i>Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej</i>	<i>Organizowanie pomocy koleżeńskiej koła samopomocy uczniowskiej w klasach</i>	<i>W miarę potrzeb</i>	<i>wychowawcy</i>
3.	<i>Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby.</i>	<i>Wspólne odrabianie lekcji w świetlicy, zajęcia dodatkowe, wzajemna pomoc w sytuacjach codziennego funkcjonowania w szkole</i>	<i>Cały rok</i>	<i>wychowawca świetlicy</i>
4.	<i>Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu.</i>	<i>Organizowanie różnorodnych kół zainteresowań, zajęcia z pedagogiem. Udział uczniów w zajęciach wyrównawczych.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy, rodzice</i>
5.	<i>Wzmacnianie poczucia własnej wartości</i>	<i>Wyjazdy, wyjścia, wycieczki, ogniska, imprezy szkolne i pozaszkolne.</i>	<i>W miarę potrzeb</i>	<i>wychowawcy, wszyscy nauczyciele, rodzice</i>
6.	<i>Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców.</i>	<i>Integrowanie uczniów w czasie zajęć wychowawczych, popołudniowych spotkań integracyjnych, uroczystości szkolnych.</i>	<i>Zgodnie z planem</i>	<i>wychowawcy, uczniowie</i>

7.	<i>Kształtowanie poprawnej komunikacji.</i>	<i>Zajęcia z wychowawcami, pedagogiem szkolnym.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Wychowawcy, nauczyciele</i>
III Przeciwdziałanie agresji i przemocy				
1.	<i>Zawieranie kontraktów w klasach (zasad obowiązujących na lekcji) między uczniami i nauczycielami</i>	<i>Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia</i>	<i>wrzesień</i>	<i>wychowawcy i nauczyciele</i>
2.	<i>Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne.</i>	<i>Dyżury nauczycieli podczas przerw.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>nauczyciele</i>
3.	<i>Przeciwdziałanie i redukcja agresji (fizycznej, psychicznej) w szkole, domu i środowisku lokalnym.</i>	<i>Spotkania z ludźmi zaangażowanymi w profilaktykę, zgodnie z ich zawodami oraz przedstawicielem policji na temat zjawiska agresji wśród uczniów.</i>	<i>W trakcie trwania roku szkolnego wg miesięcznych kart pracy</i>	<i>Wychowawcy i nauczyciele</i>
4.	<i>Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.</i>	<i>Pogadanki, rozmowy, lekcje przedmiotowe i wychowawcze.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>wychowawcy</i>
5.	<i>Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.</i>	<i>Pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>wychowawcy</i>
6.	<i>Pokazanie rodzicom właściwych sposobów radzenia z agresją u dzieci.</i>	<i>Spotkania przedstawiciela poradni psychologiczno – pedagogicznej z rodzicami na temat agresji w domu, pedagogizacja rodziców, spotkania z pedagogiem.</i>	<i>Według potrzeb</i>	<i>wychowawcy pedagog szkolny</i>
7.	<i>Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów. Uświadomienie uczniom konsekwencji czynów niezgodnych z normami postępowania.</i>	<i>Prowadzenie klasowych zeszytów uwag. Bieżące wpisy w dziennikach.</i>	<i>Na bieżąco</i>	<i>nauczyciele i wychowawcy klas</i>

8.	<i>Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia.</i>	<i>Zajęcia w kołach zainteresowań. Udział w konkursach recytatorskich, ortograficznych, polonistycznych, teatralnych</i>	<i>Według planu</i>	<i>Nauczyciele prowadzący zajęcia i przygotowujący do konkursów</i>
9.	<i>Działania informacyjno–profilaktyczne na rzecz środowiska, szkoły i indywidualnych osób.</i>	<i>Umieszczenie na gazetce szkolnej i tablicy ogłoszeń, wykazu instytucji do których można się zwrócić z prośbą o pomoc. Spotkania z przedstawicielami policji, realizacja scenariuszy zajęć dla poszczególnych klas.</i>	<i>Zgodnie z planem</i>	<i>Wychowawcy i nauczyciele</i>

IV Podniesienie poziomu bezpieczeństwa uczniów w różnych sytuacjach

1.	<i>Zwiększenie bezpieczeństwa w czasie pobytu ucznia w szkole.</i>	<i>Wzmocnienie przestrzegania dyżurów na terenie szkoły. Poruszanie zagadnień dotyczących bezpieczeństwa podczas lekcji i przerw śródlekcyjnych Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas lekcji wychowania fizycznego w hali sportowej.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>nauczyciele, pracownicy obsługi</i>
2.	<i>Zwiększenie bezpieczeństwa w czasie drogi ucznia do szkoły</i>	<i>Spotkanie policjanta z młodzieżą gimnazjum. Zajęcia edukacji dla bezpieczeństwa oraz techniki.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Dyrektor szkoły, nauczyciel EDB, techniki.</i>
3.	<i>Troska o zwiększenie bezpieczeństwa ucznia poza szkołą. Uwrażliwienie na zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych. Unikanie zagrożeń wynikających z komputera, Internetu, multimediiów.</i>	<i>Uświadomienie zagrożeń wynikających z kontaktów dziecka z osobami nieznanymi Uświadomienie skutków braku rozwagi podczas pomocy rodzicom w gospodarstwie rolnym – spotkanie z pracownikiem KRUS. Uświadomienie zasad zachowania dziecka w przypadku zagrożeń – sposób powiadamiania służb ratunkowych</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, nauczyciel techniki, rodzice,</i>

		<i>Zapewnienie uczniom właściwej opieki podczas wycieczek zgodnie z regulaminem oraz wyjść poza teren szkoły.</i>		
4.	<i>Rady na bezpieczne ferie i wakacje.</i>	<i>Kształtowanie postaw bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji</i>	<i>Wg kalendarza</i>	<i>wychowawcy klas</i>
<i>V. Promocja zdrowego stylu życia i odżywiania</i>				
1.	<i>„Trzyma formę” - Ogólnopolski Program Edukacyjny – edukacja w zakresie promowania zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.</i>	<i>Realizowany w ramach zajęć żywieniowych i na lekcjach biologii, wf-u i zajęciach z wychowawcą.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Nauczyciele zajęć artystycznych, biologii i wf-u</i>
2.	<i>„Znajdź właściwe rozwiązanie”</i>	<i>Profilaktyka uzależnień – alkoholizm i zażywanie narkotyków i dopalaczy, palenie papierosów</i>	<i>W trakcie trwania roku szkolnego wg miesięcznych kart pracy</i>	<i>Wychowawcy nauczyciele</i>
3.	<i>Przekazywanie dzieciom i rodzicom (nieodpłatnie) ulotek i broszur o charakterze informacyjnym z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia</i>	<i>Promocja zdrowia</i>	<i>Według możliwości i potrzeb</i>	<i>Wychowawcy,</i>
4.	<i>„Akademia Dojrzewania” – realizacja zagadnień związanych z przemianami fizycznymi i psychicznymi w okresie dojrzewania dziewcząt.</i>	<i>Uświadomienie zmian zachodzących w człowieku w okresie dojrzewania.</i>	<i>Według planu</i>	<i>nauczyciel biologii</i>
5.	<i>Pogłębienie świadomości ekologicznej oraz kształtowania postaw ekologicznych.</i>	<i>Udział w obchodach „Dnia Ziemi”, udział w zbieraniu surowców wtórnych, uświadamianie</i>	<i>Według planu</i>	<i>Wychowawcy, nauczyciele</i>

	<i>Przybliżenie zagrożeń wynikających dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka, znajomość zagrożeń ze strony zwierząt.</i>	<i>korzyści z segregacji odpadów i stosowania opakowań ekologicznych</i>		
6.	<i>Troska o właściwą organizację czasu wolnego ucznia, rozkład zajęć w czasie dnia, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych, poruszania się po drodze.</i>	<i>Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w ramach: SU, SKS, Art.42.KN, projektów edukacyjnych, wycieczek szkolnych, kół zainteresowań, realizacja programów i projektów w szkole.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>nauczyciele</i>
7.	<i>Uświadamianie znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas aktywności fizycznej.</i>	<i>Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, pogadanki i konkursy, rozgrywki sportowo – sprawnościowe.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Nauczyciele wychowania fizycznego</i>
<i>VI Współpraca z rodzicami i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się profilaktyką . Wspieranie dzieci i rodziców w trudnej sytuacji materialnej.</i>				
1.	<i>Pogłębienie współpracy z rodzicami.</i>	<i>Udział rodziców w prelekcjach dotyczących uzależnień, integracja rodziców. Współudział w organizowaniu uroczystości szkolnych i środowiskowych, doposażenie pracowni lekcyjnych, realizacja projektów inicjowanych przez rodziców.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Dyrektor, wychowawcy klas,</i>
2.	<i>Objęcie uczniów programem „Wyprawka szkolna”.</i>	<i>Pomoc w uzyskaniu dofinansowania przy zakupie podręczników szkolnych.</i>	<i>Początek roku szkolnego</i>	<i>Dyrektor szkoły, wychowawcy</i>
3.	<i>Korzystanie z pomocy GOPS w Bogutach – Piankach.</i>	<i>Refundowanie posiłków dla uczniów przez GOPS</i>	<i>Wg potrzeb</i>	<i>Dyrektor szkoły, wychowawcy</i>
4.	<i>Rozwijanie wrażliwości społecznej, poczucia solidarności z potrzebującymi</i>	<i>Udział w akcji charytatywnej „ Świąteczna Paczka”</i>	<i>Wg planu</i>	<i>wychowawcy, wszyscy nauczyciele</i>

	<i>poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi wspierającymi ludzi w trudnej sytuacji życiowej</i>			
5.	<i>Współpraca z rodzicami w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci.</i>	<i>Indywidualne spotkania z rodzicami, pogadanki, rozmowy, zachęcanie do szukania pomocy specjalistycznej (PP-P), motywowanie do pomocy dzieciom w nauce domowej.</i>	<i>Cały rok</i>	<i>Wychowawcy klas,</i>